

-טיוטה מס' 1 - 21.04.21-

החלטת ממשלה

תכנית לאומית לפיתוח כלכלי של מפרץ חיפה

נושא ההחלטה: פיתוח כלכלי של מפרץ חיפה

מחליטים:

1. במסגרת פעילויות הממשלה לקידום פיתוח מפרץ חיפה, בהתאם להחלטות ממשלה מס' 472 מיום 25.10.2020 ולדוח המסכם של וועדת המנכלים (להלן: "הדוח המסכם"), ובהמשך להחלטות הממשלה מס' 2262 מיום 08.01.2017 ומס' 529 מיום 06.09.2015 ובשים לב לעבודת הצוות הבין-משרדי אשר בחן את עתיד התעשייה הפטרוכימית במפרץ חיפה **לאשר את הפסקת זיקוק הנפט והפסקת ייצור הדשנים במפרץ חיפה ולאשר את תכנית "שער המפרץ" (להלן: "התכנית").**

2. מחליטים על הצעדים הבאים:

- 2.1 הפסקת פעילות הזיקוק במפרץ חיפה לא יאוחר מיום 01.01.27 והפעילות הנלווית לזיקוק או פעילות אשר מגבילה את פיתוח המפרץ בהתאם לתכנית, ובתוך כך:
- 2.1.1 סגירת המתחם הפטרוכימי לא יאוחר מיום 01.01.27
 - 2.1.2 סגירת מתחם דשנים לא יאוחר מיום 01.01.27
 - 2.1.3 סגירת מתחם תש"ן קריית חיים לא יאוחר מיום 01.07.25, צרכי אחסון הנפט של חברת בז"ן יאוחסנו במתחם בז"ן עד לסגירת המתחם.
- 2.2 הפסקת קידום מתחם "קרקעות הצפון" של תש"ן.

3.

א. קידום תעשייה חדשנית ונקייה במפרץ חיפה

ב. קידום התיירות במפרץ חיפה.

ג. שיקום קרקעות מפרץ חיפה בהתאם לצרכי התכנית, לפי הנחיית המשרד להגנת הסביבה, ובאמצעות זרוע הביצוע לשיקום קרקעות המדינה, החברה הממשלתית החברה לשירותי איכות הסביבה.

4. פיתוח וקידום כלכלי של מפרץ חיפה יתמקד ב-3 תחומים מרכזיים:

- 4.1. צעדים לפיתוח כלכלי: ...
- 4.2. צעדים לעידוד כניסה של ענפי תעסוקה נקיים:
- 4.3. צעדים נוספים לשיפור המצב הסביבתי:
 - 4.3.1. אימוץ תכנית לצמצום זיהום אוויר מתחבורה:

4.3.1.1. **איזור מופחת פליטות** – להטיל על השרים משרדי הגנת הסביבה, תחבורה, פנים ומשפטים לקדם אזור אולטרה מופחת פליטות (להלן: ULEZ) אשר יצמצם את תנועת כלי הרכב המנועיים ויחזק את התחבורה החשמלית והתחבורה הלא ממונעת בעיר, ישפר את איכות החיים בעיר ואת תדמית העיר ויחזק את המרקם העירוני. לטובת סעיף זה יוקצו 40 מלש"ח לצורך סיוע לרשויות המקומיות בהכנת ויישום התכנית ולצורך סיוע לציבור בעלי הרכב הישן באיזור.

4.3.1.2. **חישמול התח"צ** – להטיל על השר/ה להגנת הסביבה בהתייעצות עם השר/ה התחבורה לתמוך בחישמול התחבורה הציבורית, לצורך להפחתת מפגעי זיהום האוויר, צמצום מטרדי הרעש בתוך ומחוץ לאוטובוס, הפחתת פליטות גזי חממה ולשיפור חווית הנסיעה ואף לשיפור תדמית התח"צ. לטובת סעיף זה יוקצו 150 מלש"ח.

4.3.1.3. **גז טבעי למשאיות אשפה ובנמלי הים** – להטיל על השר/ה להגנת הסביבה לתמוך ברכש משאיות איסוף אשפה המונעות על גז טבעי דחוס, ולצמצם מפגעי רעש וזיהום בשל נסיעתן בשעות הבוקר ברחובות מגורים במופע סע-עצור. לטובת סעיף זה יוקצו 20 מלש"ח.

4.3.1.4. **יישום נספח VI לאמנת MARPOL (להלן: "הנספח")** – להטיל על השרים של משרדי המשפטים והתחבורה לאמץ את ההוראות הקבועות בנספח.

4.3.1.5. **הפחתת פליטות עשן נראה לעין מכלי שייט** – להטיל על השר/ה להגנת הסביבה להוביל חקיקה לאיסור פליטות עשן שחור נראה לעין בשטח הטריטוריאלי של ישראל. לטובת סעיף זה יוקצו יש למשרד להגנת הסביבה 2 תקני כ"א לטובת קידום החקיקה ויישומה.

4.3.1.6. **תמריצים לכלי שייט מופחתי זיהום** – להטיל על השר/ה להגנת הסביבה בהתייעצות עם שרי התחבורה והאוצר לבצע ניתוח כלכלי-סביבתי ולגבש שיעורים מופחתים של אגרות לכלי שייט מופחתי זיהום בהתאם לכדאיות משקית ולמקובל במדינות מתפתחות. לטובת סעיף זה יש להקצות XXX.

4.3.1.7. **חיבור כלי שייט למתח חשמל מהחוף** – להטיל על חברת נמלי ישראל לבצע בדיקה טכנו-כלכלית-סביבתית להקמת תשתית חיבור כלי שייט למתח חוף בנמל חיפה הקיים.

4.3.2. להטיל על השר/ה להגנת הסביבה לשקם קרקעות שיפוונו במפרץ חיפה, באמצעות זרוע הביצוע לשיקום קרקעות המדינה, החברה לשירותי איכות הסביבה, כחלק מפרויקט שיקום קרקעות המדינה, **בכפוף ל...** לטובת סעיף זה יוקצו 1 מליארד ₪.

4. שמירה על רציפות משק האנרגיה:

5.1. לטובת הקמת נמל דלק אלטרנטיבי ומודרני-

5.1.1. להטיל על מנכ"לית מנהל התכנון להביא לאישור הממשלה עד ליום 31.12.2022 את תת"ל 118, התכנית להקמת נמל תזקיקים חדש בחיפה. לקבוע כי מיד לאחר הקמתו ותחילת פעילותו של הנמל החדש יופסק השימוש בנמל התזקיקים הקיים, תוך פינוי התשתיות הנלוות לו לרבות מתחם ה 20 אייקרס.

- 5.1.2. להטיל על מנכ"ל משרד התחבורה לפעול ולתמרץ את חברת נמלי ישראל כך שעד ליום ה-1.9.2023 יתקבלו כל היתרי הבניה הנדרשים לצורך היכולת להקים את הנמל החדש.
- 5.1.3. להטיל על מנכ"ל משרד התחבורה ומנכ"ל משרד האוצר לאשר בתוכנית הפיתוח של חברת נמלי ישראל את הקמתו של נמל תזקיקים בחיפה.
- 5.1.4. להטיל על ועדת המחירים המשותפת למשרד האנרגיה ומשרד האוצר להמליץ לשרים על תעריפי פריקה אחסון והזרמת מוצרי דלק בנמל ומהנמל לבזן לצורך יצירת וודאות למקימים וזאת לא יאוחר מ-9 חודשים מיום קבלת כל היתרי הבניה והצגת התוכנית ליישומם
- 5.1.5. להטיל על משרדי האנרגיה, התחבורה והגנת הסביבה להציג תכנית להפחתת הזיהום מהנמל באמצעות חיבור הנמל לגז טבעי וחישמוול הרציפים.
- 5.2. לטובת קידום מענה לאספקת גז טבעי למשק:
- 5.2.1. להטיל על משרד האנרגיה לקדם תכנית שתאפשר הוצאת הקונדסט מלוויתן והפנייתו לייצוא באמצעות מזח הפחם בנמל חדרה.
- 5.2.2. להטיל על מנכ"לית מנהל התכנון להביא להפקדה עד ליום 31.12.2024 ועד ה-31.12.2025 לאישור תכנית המאפשרת ייצוא קונדסט ממזח הפחם בחדרה. התכנית תאפשר, בין היתר:
- 5.2.2.1. הנחת תוואי צינור מתוואי קצא"א הקיים ועד למערכת הצנרת בשטח תחנת הכח אורות רבין בחדרה
- 5.2.2.2. אישור להקמת כלל התשתיות על גבי המזח הנדרשות לייצוא הקונדסט
- 5.2.2.3. ככל הנדרש, היתרי בניה למכלים בשטח תחנת הכח כאמור או תיקון התמ"א של תחנת הכח כך שיתאפשר אחסון במכל קיים
- 5.3. לטובת קידום מענה לאספקת ביטומן (אספלט) למשק:
- 5.3.1. להטיל על ראש צוות מנכ"לים להציג עד ליום 31.12.2022 תכנית הכוללת אישורים סטוטוריים והיתרי בניה וכן רישיון עסק המאפשרת פתרון לאספקה סדירה של ביטומן לישראל לרבות תשתיות הייבוא המחייבות ולקבוע כי מערך הייבוא יכלול מלאי תפעולי למצב של משבר אספקה בהתאם לדרישות רשות חירום לאומית.
- 5.4. לטובת אספקת תזקיקים שוטפת למשק בצפון המדינה:
- 5.4.1. להטיל על ראש צוות המנכלים להגיע להבנות עם הרשויות המקומיות ולהשגת מחויבות חתומה מראשי הרשויות הבאים להבטחת פעילותם ארוכת הטווח הנדרשת של המתקנים המפורטים להלן, בכפוף לעמידתם בכל דין:
- 5.4.1.1. ראשת העיר חיפה- רישיון עסק לבז"ן לאחסון וניפוק תזקיקים וגפ"מ למשך של 20 שנה מיום הפסקת הזיקוק.
- 5.4.1.2. ראשת העיר חיפה- רישיון עסק למתקני הניפוק בחוף שמן של פז דלק וסונוול, ל 20 שנה מיום הפסקת הזיקוק.
- 5.4.1.3. ראשת העיר חיפה- רישיון עסק לחברת דור כימיקלים לאתר פריקת, אחסון והזרמת הגפ"מ, ל 20 שנה.
- 5.4.1.4. ראש מועצת קרית טבעון- רישיון עסק למתקן אלרואי לאחסון למשך 20 שנה מיום הפסקת הזיקוק.

- 5.4.1.5. ראש העיר אשקלון- רישיון עסק למתקן קצא"א לאחסון פריקה וניפוק ל 20 שנה מיום הפסקת הזיקוק.
- 5.4.1.6. לקבוע כי לצורך הפסקת פעילות הזיקוק בבז"ן וכתנאי ליישומה, יש להסדיר הסכם לביצוע אחסון לרבות התחייבות להמשך תפקוד מול הגורמים הבאים: הסכם לאחסון של כ-550 אלף ק"ל אל מול חברת בזן ל 20 שנה. הסכם לאחסון של 300 אלף ק"ל אל מול חברת קצא"א ל 20 שנה.
- 5.5. לטובת הבטחת אספקת גפ"מ למשק הישראלי:
- 5.5.1. להנחות את משרד האוצר/רשות מקרקעי ישראל לתקצב הרשאה להתחייב לטובת משרד האנרגיה עד לתאריך 31.12.2021 בסך 1.2 מיליארד ₪ לצורך הקמת מיכול גפ"מ עבור האתרים בעלי תמ"א מפורטת ומאושרת.
- 5.5.2. להנחות את מנהל רשות מקרקעי ישראל לסייע בהפקעת הקרקעות לצורך תוואי הצנרת הנדרש למתקן יבור בכפוף לכללי הרשות והחלטות מועצת הרשות.
- 5.5.3. להנחות את משרד האנרגיה לפרסם מכרז להקמה ותפעול של מתקנים לאחסון גפ"מ בהיקף שלא יפחת מ 30,000 טון עד לתאריך ה- 1.6.2022 ובכפוף לקבלת הרשאה תקציבית מהאוצר כאמור לעיל.
- 5.5.4. להנחות את מתאם פעולות הממשלה בשטחים לפעול לאישור תכנוני והוצאת היתרי בניה למתקן לאחסון גפ"מ בשטח C בהיקף שלא יפחת מ 12 אלף טון עד לתאריך ה-1.1.2023.
- 5.5.5. להנחות את מנכלית מנהל התכנון להציג לממשלה אישור תמ"א מפורטת למתקני גפ"מ הבאים:
- 5.5.5.1. הרחבת מתקן יבור להיקף של 20,000 טון עד ליום ה-1.1.2024.
- 5.5.5.2. מתקן באזור המרכז בהיקף אחסון שלא יפחת מ 10,000 טון עד ליום 1.1.2026.
- 5.5.5.3. מתקן באזור הדרום בהיקף של 10,000 טון עד ליום ה-1.7.2026.
- כל אחד מהמתקנים האלו יופקד להערות הציבור לכל הפחות שנה וחצי לפני המועדים הכתובים לעיל.
- 5.5.6. להנחות את משרד האוצר/רשות מקרקעי ישראל לתקצב הרשאה להתחייב למשרד האנרגיה בסך 2 מיליארד ₪ (בנוסף לתקציב האמור בסעיף 9 א') בתוך עד שנה מיום קבלת אישור התמ"א לצורך הקמה מילוי והפעלה של מתקני אחסון הגפ"מ כאמור בסעיפים ד' וה' לעיל. בכפוף לבחינת היקף צריכת הגפ"מ במדינת ישראל
- 5.5.7. להנחות את משרד האנרגיה לפרסם מכרז להקמה ותפעול של מתקנים לאחסון גפ"מ בהיקף של עד 40,000 טון ובכפוף להרשאה התקציבית מהאוצר וקיומה של תוכנית מאושרת לכל אחד מהמתקנים ובהתאם למצב העדכני של בקושי המשק.
- 5.5.8. להנחות את משרד האוצר/רשות מקרקעי ישראל לתקצב הרשאה להתחייב למשרד האנרגיה בסך 1.75 מיליארד ₪ לצורך רכש מלאי תזיקים החל מ- 6 חודשים קודם למועד הפסקת זיקוק הנפט כפי שיקבע צוות המנכ"לים.

- 5.5.9. להנחות את משרד האוצר להוסיף סך של 80 מיליון ₪ בבסיס תקציב משרד האנרגיה לצורך תשלום דמי אחסון ותחזוקה עבור המלאי הנרכש, החל ממועד הפסקת זיקוק הנפט בבית הזיקוק.
- 5.6. לטובת אספקת מוצרי דלק לטווח הארוך:
- 5.6.1. להטיל על מנכלית מנהל התכנון בשיתוף עם רשות מקרקעי ישראל ומשרד האנרגיה לאתר ולאשר תמ"א למתקן ולרצועת תשתיות נלווית לצורך אחסון וניפוק מוצרי דלק. תכנון המתקן יכלול הן את המיגון הנדרש והן את חיבורי הצנרת למערכת פריקה מן הים והן למערכת הזרמת הדלק הארצית. התוכנית תאושר עד ליום 1.1.2029.
- 5.6.2. לקבוע כי עד ליום 31.12.2023 יתכנס צוות בין משרדי, ברשות משרד ראש הממשלה ובהרכב בהתאם לסעיף 3 לעיל. הצוות יבחן את צרכי המשק הצפויים ואת המגמות בצריכת הדלק במדינת ישראל וכן את התקדמותם של כלל התנאים והקמת כלל המתקנים האמורים בהחלטה זו. בהתאם לממצאיו ימליץ הצוות לממשלת ישראל על המועד האפשרי להפסקת זיקוק הנפט במתחם בז"ן תוך הבטחת הרציפות התפקודית של המשק ובשים לב למועדים האמורים בהחלטה זו.

6. יעדים משקיים נוספים

- 6.1. לקבוע כיעד ממשלתי כי עד ליום 31.12.2030 תיאסר כניסתם לישראל של כלי רכב קלים (עד 3.5 טון) המונעים באמצעות בנזין סולר או תזיקי נפט אחרים פרט לחריגים אשר יוגדרו על ידי משרד התחבורה.
- 6.2. להטיל על מנכ"לי משרד התחבורה, משרד האנרגיה ומשרד האוצר כי עד ליום ה-31.12.2022 יציגו לממשלה תכנית אופרטיבית לעמידה ביעד זה או לעדכונו בהתאם להתקדמות הטכנולוגיות, פריסת רשת הטעינה והיכולת ליישם את היעד במועד לעיל או במועד אחר כנגזר מבדיקה זו. תכנית זו תעודכן שנית בשנת 2025 בהתאם לשינויים במשק והתפתחות הטכנולוגיה.
- 6.3. להנחות את המשרד התחבורה לעדכן את צו ייבוא כלי רכב בהתאם לאמור בהחלטה זו.
- 6.4. להנחות את משרד האנרגיה לקדם תכנית לצמצום השימוש המשקי בגפ"מ בהתבסס על שימוש בגז טבעי כחליף לגפ"מ בתעשייה ובשימושים מסחריים וקידום חלופות גפ"מ מבוססות חשמל במגזר הביתי והמסחרי.
- 6.5. להנחות את משרד האנרגיה, לקדם את כלל הפעולות הנדרשות על מנת לאפשר ייבוא תזיקים בעת חירום ממפרץ אילת וזאת בהתבסס על צנרות קיימות ומזח הייבוא הקיים. להנחות את משרד האוצר לתקצב בהרשאה 120 מלש"ח למימוש החלטה זו.

7. הקמת צוות לגיבוש התכנית המפורטת

- 7.1. צוות שיורכב מהמנהלים הכלליים של משרד ראש הממשלה, משרד המשנה לראש הממשלה, משרד הגנת הסביבה, משרד הפנים, משרד הכלכלה, משרד האוצר, משרד האנרגיה, משרד התחבורה, מנהל התכנון, משרד הביטחון, משרד המשפטים יגבש בתוך 60 יום את תוכנית העבודה המפורטת ליישום התוכנית בהתבסס על תכנית שער המפרץ, לרבות מנגנון יישום.

8. מנגנון יישום

- 8.1. לצורך יישום התוכנית האסטרטגית יוקם מנגנון יישום ייעודי לתכנית. מבנה המנגנון, הגדרת תפקידיו וסמכויותיו המדויקים ייקבעו על-ידי הצוות האמור בסעיף 6 לעיל, אשר יגיש לממשלה המלצותיו תוך 60 יום.
- 8.2. יקבע גם מנגנון פיקוח ובקרה על גוף היישום.

9. ועדת היגוי

- 9.1. תוקם ועדת היגוי בראשות המנהלים הכלליים של משרד ראש הממשלה, משרד המשנה לראש הממשלה, משרד הגנת הסביבה, משרד הפנים, משרד הכלכלה, משרד האוצר, משרד האנרגיה, משרד התחבורה, מנהל התכנון, משרד הביטחון, משרד המשפטים, משרד התיירות, וראשי הרשויות המקומיות: חיפה, קרית אתא, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית ים ונשר, הוועדה תהיה רשאית להזמין מנכ"לים נוספים לשיבותיה השונות בהתאם לנושאים שיהיו על סדר היום. הוועדה תלווה את ביצוע התוכנית הרב-שנתית ופעילות מנגנון היישום, ובסמכותה לשנות את מרכיבי התוכנית ו/או סדרי עבודה בהתאם לקצב התקדמות ביצוע התוכנית ולאור שינויי הנסיבות.
- 9.2. לוועדת ההיגוי יוזמנו כמשקיפים קבועים נציגי הציבור וארגוני הסביבה.
- 9.3. וועדת ההיגוי תדווח לציבור ולממשלה מידי שנה על התקדמות התכנית.

10. סיוע למשרדים לצורך עמידה במשימותיהם:

- 10.1. להטיל על ראש אגף תקציבים באוצר לתקצב את מנהל התכנון ב 40 מיליון ₪ פרוס על פני 4 שנים לתקופה שעד ליום ה-1.1.2025.
- 10.2. להטיל על ראש אגף תקציבים להוסיף למנהל התכנון 3 תקני כ"א לצורך תהליכי ליווי וקידום תוכניות.
- 10.3. להטיל על ראש אגף תקציבים להוסיף למשרד האנרגיה 3 תקני כ"א החל מיום ה-1.1.2022 לצורך תהליכי מימוש המכרזים, פיתוח, תכנון, מעקב ובקרה של המלאי ומערכות האחסון החדשות המוצעות.

דברי הסבר

רקע כללי

תקציב

כמפורט בהחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

כמפורט בהחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת להצעת ההחלטה.

סיווגים*

סיווג ראשי : ביצועי

סיווג משני : הצהרתי

תחום פעולה עיקרי : אחר

חתימת השר המגיש

שר _____.